

ת"פ 29005/11/20 - מדינת ישראל נגד חאתם חמד, פאדי חמד, אליהו הרוש, חנן ידגרב, נביל אגבריה, האיל עווידה, סהאר מצרוואה, אמיר אחמד, אמיל עאזם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 29005-11-20 מדינת ישראל נ' חמד(עציר) ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט חגי טרסי
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. חאתם חמד (עציר)
- ע"י עו"ד קריטי
2. פאדי חמד
3. אליהו הרוש
4. חנן ידגרב
5. נביל אגבריה
6. האיל עווידה
7. סהאר מצרוואה
8. אמיר אחמד
9. אמיל עאזם (עציר)

הנאשמים

גזר דין - נאשם 1

כתב האישום:

הנאשם הורשע, על-פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון שגובש בהליכי גישור, בכתב אישום מתוקן בו יוחסו לו עבירות של סחר בסם מסוכן ומתן אמצעים לביצוע פשע, עבירות על סעיף 13 ביחד עם סעיף 19א' לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: "הפקודה") ועל סעיף 498(א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "החוק").

על-פי עובדות כתב האישום המתוקן, במהלך התקופה שבין החודשים מאי 2019 ועד מאי 2020 הפעילה המשטרה סוכן סמוי, כשמטרת פעילותו הייתה לבצע עסקאות מבוקרות של סחר באמצעי לחימה וסמים מסוכנים. בין הסוכן לבין הנאשם ובנו, הנאשם 2, הכרות מוקדמת רבת שנים.

על פי המפורט באישום הראשון, ביום 5.8.19 פגש הסוכן בנאשם בסמוך למסעדה באזור אום אל פאחם. במהלך הפגישה שאל הסוכן את הנאשם האם הוא יכול למכור לו סם מסוכן מסוג קוקאין. הנאשם השיב בחיוב, אך הוסיף כי

עמוד 1

הוא מוכן למכור רק בכמות העולה על חצי קילוגרם. השניים סיכמו כי ידברו בהמשך על פרטי העסקה. בהמשך לכך, ביום 26.8.19 בשעות הערב נפגשו הסוכן, הנאשם והנאשם 2 בביתו של הנאשם. הסוכן מסר לידי הנאשם ₪ 150,000 בתמורה לסם מסוג קוקאין במשקל 500 גרם. הנאשם והסוכן סיכמו כי הסם ימסר לידי הסוכן מאוחר יותר באותו יום במקום אחר, והסוכן עזב את בית הנאשם. כארבעים דקות מאוחר יותר נפגשו הנאשם 2 והסוכן ובמהלך הפגישה הגיע למקום אדם שזהותו אינה ידועה ובהנחיית הנאשם 2 מסר לסוכן שקית ובה סם מסוג קוקאין במשקל 496.5 גרם מחולק ל-38 חתיכות. בגין מעשיו אלה הורשע הנאשם בעבירה של סחר בסם מסוכן, ואילו בנו, הנאשם 2, הורשע בעבירה של סיוע לסחר בסם מסוכן.

על פי המפורט בעובדות האישום השלישי, שגם הוא מיוחס לנאשם, אזי בהמשך לאירועי האישום הראשון, יצר הסוכן קשר עם הנאשם ביום 2.12.19 וביקש לרכוש ממנו סם מסוכן מסוג קוקאין. בהמשך אותו יום נפגשו הנאשם והסוכן בחניית מסעדה באום אל פאחם. במהלך המפגש התקשר הנאשם, בנוכחות הסוכן, לאדם בשם עומר, והשלושה סיכמו כי הסוכן יגיע לביתו של עומר לצורך השלמת עסקת המכר. בהמשך לאותו סיכום הגיע הסוכן לביתו של עומר, בכפר סמוך, שם פגש את עומר ואת נאשם 5 לכתב האישום, ומסר לידי הנאשם 5 ₪ 150,000. הנאשם 5 עזב את המקום וחזר לאחר זמן מה כשבידו שקית ובה סמים. הנאשם 5 ועומר נכנסו לחדר אחר ובצאתם מסר עומר לסוכן סם מסוג קוקאין במשקל 504.01 גרם, מחולק ל-51 חתיכות. במסגרת אישום זה הורשע הנאשם בעבירה של מתן אמצעים לביצוע פשע.

במסגרת ההסדר שגובש תוקן כתב האישום לקולה, אך לא גובשו הסכמות עונשיות, והטיעון לעונש היה "פתוח". להשלמת התמונה אציין כי בשלב מסוים הגיש הנאשם בקשה לחזרה מהודאה, אך זו נדונה ונדחתה בהחלטה מפורטת מיום 31.5.21.

טיעוני הצדדים:

בטיעוניו לעונש עמד ב"כ המאשימה על החומרה היתרה שבמעשיו של הנאשם. המדובר, לדבריו, במעורבות בשתי עסקאות נפרדות של סחר בסם קשה בהיקף אדיר, תוך פגיעה בערכים המוגנים העומדים בבסיס העבירות, דהיינו שמירה על שלומם ובטחונם של הציבור, ברף הגבוה ביותר. התובע המלומד הזכיר כי לצד עבירת הסחר קבוע עונש של 20 שנות מאסר, והפנה לנסיבות ביצוע העבירה שבאישום הראשון לפיהן הנאשם הוא "אדון" העסקה והיה הדמות הדומיננטית בה. התיאום עם הסוכן נעשה מולו, הוא זה שאמר לסוכן שהוא מעוניין למכור רק כמות של חצי ק"ג ומעלה, העברת הכסף הייתה בביתו, את הכסף קיבל לידיו, והשלמת העסקה בוצעה באותו היום במקום אחר על ידי שליחים מטעמו, שאחד מהם אף היה בנו. גם את האישום השלישי, בו הורשע אמנם בעבירה קלה בהרבה, יש לראות כמצוי ברף החומרה הגבוה של עבירת מתן אמצעים, שכן הנאשם היה ער לכך שהוא לוקח חלק בקידום עבירה של סחר בסמים, לאחר שעסקה קודמת כבר הושלמה, והיה זה שקישר למעשה בין הסוכן לבין עומר והנאשם 5, באופן שאפשר את מימוש העסקה הנוספת.

ב"כ המאשימה הפנה למספר פסקי דין של בית המשפט העליון המבטאים לטעמו את הענישה הנוהגת, וביקש לקבוע מתחם עונש הולם כולל בגין שני האישומים של 40 עד 60 חודשי מאסר בפועל. כמו כן, לצרכי אחידות הענישה, הפנה

לטבלה בה רוכזו גזרי הדין הנוספים שניתנו במסגרת פרשייה זו, אגב פעילות הסוכן, והסביר מדוע לא ניתן להקיש מחלק מאותם גזרי דין על עניינו של הנאשם, לנוכח הצורך להתאים את הענישה לנסיבות הספציפיות של העושה והמעשה, כמו גם לשיקולים מיוחדים כגון קשיים ראייתיים שהתגלו בחלק מהמקרים. באשר לנאשם 2, בנו של הנאשם, למשל, נכון הדבר כי במסגרת הסדר הטיעון הוסכם על עתירה משותפת ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות, ללא ניכוי ימי המעצר, בגין הרשעתו בעבירה של סיוע לסחר בעסקה שבאישום הראשון, אך בשונה מהנאשם הנוכחי, מדובר היה בבחור צעיר ללא עבר פלילי, אשר חלקו בעסקה היה מינורי ולמעשה שימש כשלוח של אביו, הא ותו לא. הנאשם 5 בכתב אישום זה, הורשע באישום השלישי בעבירת סיוע לסחר בסם ובאישום אחר בסיוע לסחר בנשק ונדון ל-24 חודשי מאסר, אך גם הוא היה ללא עבר פלילי, בעל רקע רפואי מורכב, ולא היה הדמות הדומיננטית בעסקאות.

באשר למיקום עונשו של הנאשם בגדר המתחם, הזכיר התובע כי מדובר באדם מבוגר, יליד 1956, אשר הודה לפני תחילת שמיעת הראיות וחסך זמן ציבורי ניכר. עם זאת, לחובתו עבר פלילי מכביד, הכולל 22 הרשעות קודמות. רוב ההרשעות ישנות, אך מדובר במנעד רחב של עבירות שחומרתן רבה, לרבות הרשעות רבות בתחום הסמים, וכתב האישום הנוכחי מעיד על כך שלא זנח את דרכיו העברייניות גם עתה. לא התקבל בעניינו כל תסקיר מטעם שירות המבחן אשר עשוי להעיד על נסיבות מיוחדות או הפחתת מסוכנות, ועל כן יש למקם את העונש באמצע מתחם העונש ההולם שהוצג. התביעה ערה למצבו הרפואי המורכב של אחד מבניו של הנאשם, אך הוא מטופל כיום במסגרת חוץ ביתית, ואינו נזקק לטיפול צמוד מטעם הנאשם, ומכל מקום מדובר במצב כרוני, אשר היה ידוע לנאשם ולא מנע ממנו ליטול את הסיכון הכרוך בביצוע העבירות. לבסוף ציין ב"כ המאשימה כי מעונש המאסר יש לנכות את ימי המעצר מיום 25.5.20, למעט תקופה בת 3 חודשים שתחילתה ביום 5.1.21, במהלכה נשא הנאשם במקביל במאסר, לאחר שהורשע בעבירה של שימוש פחזני באש.

הסנגור המלומד תמך אף הוא בקביעת מתחם עונש בודד לשני האישומים, כאשר לטעמו משקלו של האישום השלישי זניח ועיקר החומרה מרוכזת בהרשעה באישום הראשון. גם בנוגע לאישום זה הנסיבות אינן ברף החומרה הגבוהה, שכן תחילתו של האירוע במפגש אקראי וספונטני בין הסוכן לנאשם, שלהם היכרות מוקדמת וחברות ארוכת שנים, והסוכן הוא שפנה אל הנאשם בהצעה לרכוש ממנו סמים. חלקו של הנאשם מתמצה בתיאום הגעתו של הסוכן לביתו, קבלת הכסף ותאום העברת הסם על ידי אחר בהמשך. מדובר בסיטואציה משיקה לעבירות התיווך בהן הורשעו חלק מהמעורבים האחרים בפרשייה זו. בהקשר זה הפנה הסנגור בעיקר לעניינו של המעורב עיד אלעמרני, אשר נדון ל-36 חודשי מאסר בפועל לאחר שהורשע בשתי עבירות של תיווך בסם מסוכן. כמו כן הפנה לעניינו של הנאשם 2, בנו של הנאשם, אשר נדון ל-6 חודשי עבודות שירות בלבד, כמסייע לעסקת הסחר בה הורשע הנאשם. רמת ענישה זו צריכה להשליך על עניינו של הנאשם, גם אם לא על דרך של חישוב מתמטי של מכפלת העונש.

באשר לנתוניו האישיים של הנאשם, הרי שמדובר באדם כבן 65, אשר הודה ונטל אחריות. העונש לו עותרת המדינה אינו מידתי ואינו תואם את רמת הענישה שהותוותה בפרשה זו. בנסיבות העניין כוחם של שיקולי אחידות הענישה חייב לגבור על מתחם הענישה התאורטי, ומה גם שלנאשם נסיבות אישיות ומשפחתיות לא פשוטות. נכון הדבר שבעבר הרחוק ניהל הנאשם אורח חיים עברייני, אך בהמשך ביצע שינוי ממשי באורחות חייו ומאז שנת 2007 אין באמתחתו עבר פלילי מכביד. בנוסף, הנאשם מגדל ילד הסובל ממגבלות קשה. בהקשר זה הפנה הסנגור למסמך ע/1 המתאר את חומרת מצבו של הבן ואת הפגיעה הכרוכה בניתוק בינו לבין אביו, כמו גם לדברי אשת הנאשם שהעידה עובר לשמיעת הטיעונים לעונש והבהירה כי בשל קשייה הרפואיים, אשר פורטו אף הם במסמך ע/5, אין ביכולתה לטפל בו בכוחות

עצמה. עוד הפנה למסמך ע/6, מטעמו של ראש עיריית נצרת, המעיד על אופיו הטוב של הנאשם ועל תרומתו לקהילה וממליץ להעניק לו הזדמנות נוספת להשתקם. על יסוד מכלול נתונים אלה עתר הסנגור להשית על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 24-27 חודשים.

לבסוף, שמעתי גם את דברי הנאשם עצמו, אשר הביע חרטה על מעשיו ועל הנזק שגרם לחברה ולבני משפחתו התלויים בו. הנאשם הבהיר כי הוא מודע לכך שטעה טעות חמורה והתחייב שלא יעשה בעתיד כל מעשה נוסף שעלול להביאו אל מאחורי סורג ובריח.

דין והכרעה:

קביעת מתחם העונש ההולם:

על הנזק הרב לערכים חברתיים מוגנים הכרוך בעבירות הסמים, כמו גם על תפקידו של בית המשפט במסגרת המאבק המתמשך לצמצום ממדי הפגיעה על ידי השתת ענישה מרתיעה והולמת, עמד בית המשפט העליון לא פעם. יפים בהקשר זה דבריו של כב' השופט רובינשטיין בע"פ 972/11 מ"י נ' יונה (4.7.2012):

"את נגע הסמים יש לעקור מן השורש. ייצור, הפצה, סחר וכמובן גם שימוש בסמים - כל אלו מסבים נזק עצום. הנזק נגרם לא רק למעגל הסגור של המעורבים הישירים בביצוע העבירות, אלא גם לחברה בכללותה. למאבק בנגע הסמים יש שותפים רבים. חלקם מתמקדים בחינוך מניעתי ובהסברה. אחרים מסייעים בהליכי הגמילה. לצידם פועלים גם אנשי אכיפת החוק, שתפקידם לסכל את עבירות הסמים וללכוד את העבריינים. אף בית המשפט נוטל חלק חשוב במאבק, באמצעות הטלת עונש מרתיע על מי שהורשע בעבירות סמים. בכל זאת תוך מתן משקל - בין היתר - לכמות הסם ואיכותו, טיב עבירת הסמים שבוצעה, תרומתו של הנאשם להתגשמות העבירה ועברו הפלילי (השוו: ע"פ 8031/10 אורוסקו-צ'אבז נ' מדינת ישראל (1.3.2012))."

עבירות הסמים פוגעות פגיעה ממשית בערכים חברתיים בעלי משקל ובהם הצורך בהגנה על שלום הציבור, על בריאותו על ביטחונו האישי ועל רכושו. על עצמת הפגיעה והיקפה הנרחב עמד ביהמ"ש העליון במסגרת ע"פ 1635/14 יהודה נ' מ"י (21.8.14) באומרו:

"כידוע, השימוש בסם מסוכן אינו פוגע במשתמש לבדו, כי אם בבני משפחתו ובזרים לו, בסביבתו הקרובה והרחוקה, וסופה של השפעתו המחריבה להתפרס על פני החברה בכללותה. הנה כי כן, מעגלי ההרס הקשורים בשימוש בסמים מסוכנים ובייבואם מתרחבים והולכים, כמעגליה של אבן הפוגעת במים מורעלים."

בראש מדרג החומרה עומדות עבירות הסחר וההפצה של סמים קשים דוגמת ההרואין והקוקאין. הנה כך למשל התייחס ביהמ"ש העליון בע"פ 100/14 מ"י נ' מחטיב (10.12.2014), למי שעסק, בדומה לנאשם, בסחר בקוקאין:

"המערער סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין, שנוזקו רבים ביותר, הן למשתמש בו והן לסביבה. גם הכמות שבה סחר המערער, המספיקה למאות "מנות" סם, היא בעלת משקל. הנזק אינו מתמצה בפגיעה הישירה בגופם של מאות הצרכנים הפוטנציאליים. נזקים משניים ושליוניים נגרמים מהפשעים הנלווים לסחר זה. פשעים אלה מבוצעים הן על ידי העוסקים בסחר והן על ידי "לקוחותיהם". הללו עוברים, פעמים רבות, עבירות רכוש ואלימות הקשורות לצריכת הסם."

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם, הרי שיש לציין לחומרה את סוג הסם, סם "קשה" מסוג קוקאין, ואת הכמות הגדולה בה מדובר, כחצי ק"ג בכל אחד מהאישומים. עוד יש להזכיר לחומרה, ככל שמדובר באישום הראשון, כי הנאשם הוא הדמות הדומיננטית בעסקת הסחר, ובצדק ראתה בו המאשימה "אדון" העסקה. זו נרקמה אמנם על רקע פגישה מקרית עם מכר ותיק, אך מרגע שנשאל על ידי הסוכן האם ביכולתו למכור לו קוקאין, היה זה הנאשם שהשיב בחיוב ואף הגדיר את היקפה המינימלי של העסקה שהוא נכון לערוך - לא פחות ממחצית הק"ג. העסקה עצמה נכרתה בביתו של הנאשם, שם קיבל הוא לידיו את התשלום בסך כספי ניכר של ₪ 150,000, וסיכם עם הסוכן כי הסם ימסר לו בהמשך אותו היום במקום אחר. בהתאם לאותו סיכום אכן נמסר לסוכן בתוך פחות משעה סם מסוג קוקאין בהיקף המוסכם, וזאת באמצעות בנו של הנאשם ואדם נוסף שזהותו אינה ידועה. באישום הנוסף בו הורשע בוצעה אמנם עסקת הסחר עם אחרים, עומר והנאשם 5, אך חלקו של הנאשם בארגון העסקה לא היה מבוטל. הנאשם נפגש עם הסוכן על רקע בקשתו של זה לקנות ממנו פעם נוספת סם מסוג קוקאין, ובמהלך המפגש התקשר הנאשם אל עומר והשלושה סיכמו שהסוכן יגיע לביתו של עומר לצורך השלמת העסקה. כך אכן היה, ועל אף שלנאשם עצמו לא מיוחסת מעורבות ישירה בעסקה עצמה, הרי היו בידיו הידע והקשרים המתאימים שאפשרו לו להעניק לסוכן את המידע באמצעותו השלים, בתוך שעות אחדות בלבד, עסקת סחר בהיקף ניכר של סם מסוג קוקאין. פגיעתם של מעשי הנאשם באינטרסים הציבוריים המוגנים הייתה אפוא ברף הגבוה.

אם נפנה כעת לבחינת הענישה הנוהגת בגין מעשים מעין אלה, הרי במסגרת ע"פ 1987/15 דורי נ' מ"י (17.8.15) (להלן: "עניין דורי") דן בית המשפט העליון בערעור שהוגש מטעמו של נאשם אשר הורשע בעבירה של סחר בסם מסוג קוקאין **במשקל 50 גרם**, כעשירית מהיקף העסקה המתוארת באישום הראשון בעניינו. ביהמ"ש המחוזי קבע **מתחם עונש הולם הנע בין 24 ל-44 חודשי מאסר בפועל** והשית על הנאשם 26 חודשי מאסר. בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע כי המתחם שנקבע, כמו גם העונש שהוטל, אינם חורגים לחומרה מהעונש ההולם.

ע"פ 3060/15 אבו רגייג נ' מ"י (21.7.15) עסק בעניינו של נאשם אשר הורשע בסחר בסם מסוג קוקאין **במשקל של 150 גרם**, פחות משליש מהכמות בה עסקין. בביהמ"ש המחוזי נקבע **מתחם של 30 עד 50 חודשי מאסר בפועל**, והנאשם נדון ל-32 חודשי מאסר. הערעור על חומרת העונש נדחה, וביהמ"ש העליון מצא כי מתחם העונש שנקבע הולם וכי הרף התחתון של 30 חודשי מאסר הנו סביר ומידתי בנסיבות העניין.

בע"פ 1654/16 שרר נ' מ"י (27.2.17) נקבעו **מתחמי ענישה של 24 עד 28 חודשי מאסר בפועל** לצד האישום

הראשון, אשר עסק **בשתי עבירות של סחר בסם מסוג קוקאין בהיקף של 20 גרם כל אחת ושל 36 עד 60 חודשי מאסר** בפועל לצד האישום השני, שעסק **בשתי עסקאות מכר בהיקף של כ-100 גרם כל אחת**. בגין כלל המעשים השית ביהמ"ש המחוזי עונש כולל של 54 חודשי מאסר בפועל, והערעור לבית המשפט העליון נדחה, תוך קביעה כי המתחמים שנקבעו הולמים, וכך גם העונש שהושת.

במסגרת ע"פ 4295/15 **אלצאנע נ' מ"י** (2.5.16) דחה בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של ביהמ"ש המחוזי, אשר קבע, בין היתר, **מתחם ענישה של 3 עד 7 שנות מאסר**, לצד אישומים שעסקו **בסחר בקוקאין לסוכן משטרה בהיקף של 100 גרם**.

עוד ראוי להזכיר כי במספר לא מבוטל של פסקי דין חזר בית המשפט העליון על העמדה לפיה רמת הענישה המקובלת בגין **החזקת סמים מסוכנים מסוג קוקאין או הרואין במשקל של עשרות גרמים**, נעה בין **3 ל-5 שנות מאסר**. ראו למשל, בהקשר זה, ע"פ 8820/14 **שחר נ' מ"י** (17.5.15), שעסק בהחזקה של 112 גרם קוקאין וכן ע"פ 4592/15 **פדידה נ' מ"י** (8.2.16), שעסק בהחזקה של 481 גרם קוקאין. אם אלו הם פני הדברים כאשר מדובר בהחזקה גרידא, ברי כי הענישה בגין עבירות סחר בהיקפים דומים צריכה להיות חמורה יותר.

במקרה שלפני ראוי להזכיר כי לצד העבירה המוגמרת של סחר בסם בהיקף של 496.5 גרם קוקאין, הורשע הנאשם במעורבות בעסקת סחר נוספת, אם כי כמי שסיפק את האמצעים למימוש אותה עסקה בלבד ולא כמי שנטל בה חלק ישיר. ניתן היה לטעון כי מדובר באירוע נפרד אשר בעטיו יש לקבוע מתחם ענישה נפרד, אך היות ושני הצדדים ביקשו שלא לעשות כן ולראות בשני האישומים כאירוע אחד לצורך קביעת המתחם, ובשים לב לכך שבאישום הנוסף הורשע הנאשם בסופו של יום בעבירה קלה יחסית מסוג עוון, אכבד את רצונם. המתחם שייקבע יבטא אפוא בעיקר את המעשים המפורטים באישום הראשון, אך אירועי האישום השלישי ישפיעו עליו לחומרה, אם כי באופן מתון בלבד.

בשים לב למכלול הנתונים שפורטו, אני סבור כי מתחם העונש ההולם לו עתרה המאשימה משקף בצורה נכונה את הענישה הנוהגת על פי פסיקת ביהמ"ש העליון, כמו גם את מידת הפגיעה בערכים החברתיים ואת מכלול הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, ועל כן אני מאמצו וקובע כי המתחם בעניינו של הנאשם נע בין 40 ל-60 חודשי מאסר בפועל, לצד מרכיבי ענישה משלימים.

מיקום העונש הראוי בגדר המתחם:

בהעדר כל עילה לסטות מגדרו של מתחם העונש ההולם שנקבע, הרי שיש לאתר את העונש המתאים לעניינו של הנאשם בתוך תחומי המתחם, בהסתמך על מכלול הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, אלא נוגעות יותר לנאשם עצמו, לעברו, לדפוסיו וליתר נתוניו האישיים. בהקשר זה אציין לקולה כי מדובר באדם לא צעיר, כבן 65, אשר הודה במיוחס לו במסגרת הסדר הטיעון, נטל אחריות וחסך זמן ציבורי ניכר. עוד ראוי לציין את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות אשר אינן פשוטות כלל ועיקר. לנאשם ילד בוגר הסובל ממוגבלות קשה. על פי המסמכים שהוגשו טיפל בו הנאשם לאורך השנים במסירות ובאהבה. בשנים האחרונות מתגורר אותו בן במעון המתאים לצרכיו וזוכה שם לטיפול הולם. עם

זאת, הקשר לאביו, הנאשם, רגשית ופיזית כאחד, הנו משמעותי, ומאז חדל הנאשם מלבקר את בנו, כתוצאה ממעצרו, חלה רגרסיה משמעותית במצבו של הבן וגורמי הטיפול במעון מתרשמים כי דמותו של האב משמעותית ביותר להצלחת הטיפול בבן. מכלול נתונים אלה, ובמיוחד מצבו הרגשי של הבן ותלותו בנאשם מצדיקים שלא למצות את הדין עם הנאשם.

מנגד, לא ניתן להתעלם מעברו הפלילי המכביד של הנאשם, אשר לחובתו 22 הרשעות קודמות מאז שנות ה-70 של המאה הקודמת, בעיקר בעבירות אלימות וסמים. בשנת 1979 נדון ל-4 שנות מאסר בפועל בגין עבירות של סחר בסמים, ובשנת 1985 הושת עליו שוב עונש מאסר דומה בגין עבירות סמים נוספות שביצע. בשנת 1990 נדון פעם נוספת, שלישית במספר ל-4 שנות מאסר, הפעם בגין עבירת אלימות. ככל שבכך הייתה מסתיימת מעורבותו בעבירות חמורות ניתן היה אולי לומר כי מדובר בעבר כה ישן עד כי אינו מצדיק התחשבות, אלא שבשנת 2005 נדון פעם נוספת למאסר ממושך בן 3 שנים, לאחר שהורשע בשידול לרצח. נכון הדבר שבשנים האחרונות חלה פעם נוספת התמתנות בהיקף מעורבותו בפלילים, אם כי עבירות נוספות נרשמו לחובתו גם בשנים שחלפו מאז, אך רצף העבירות החמורות שביצע לאורך השנים עומד כיום לחובתו ואינו מאפשר גזירת הדין בחלק התחתון של המתחם. שקלול הנסיבות שפורטו לקולה ולחומרה, היה מוביל בנסיבות רגילות אל המסקנה לפיה יש למקם את העונש הראוי לנאשם מעט מתחת לאמצע המתחם שנקבע.

שיקולי אחידות הענישה ומשקלם:

כפי שהובהר לעיל, האישומים נגד הנאשם הוגשו במסגרת פרשייה רחבה יותר במסגרתה פעל במשך כשנה סוכן משטרת סמוי, והביא להעמדתם לדין של עשרות מעורבים בעבירות של סחר בסמים ובנשק. ההליכים בעניינם של חלק גדול מאותם מעורבים אחרים הסתיימו זה מכבר בגזרי דין במדרגי חומרה שונים, כאשר בחלקם הגדול של גזרי הדין אומצו הסכמות עונשיות שגובשו במסגרת הליכי גישור. על רקע זה ייחדו ב"כ הצדדים חלק בלתי מבוטל מטיעוניהם לעונש להשוואה בין חלקו של הנאשם שלפני לחלקם של אחרים ולעונשים שהושתו עליהם בגין חלקם בפעילות שתועדה על ידי הסוכן.

בטרם אתייחס ישירות לעניינם של אותם אחרים, אשר הוזכרו בטיעוני ב"כ הצדדים, ראוי יהיה להבהיר את כוחם המוגבל של שיקולים מעין אלה בהקשר הנוכחי, כאשר מדובר בניסיון להשוות, להקיש וליישם שיקולים של אחידות הענישה על פרשה מעין זו. מקרה דומה, בו נטענו טענות מעין אלה כאשר מדובר היה בפעילות רחבת היקף של סוכן, נדון **בעניין דורי** שהוזכר לעיל, שם קבע ביהמ"ש העליון את הקביעות הבאות (ההדגשות שלי - ח.ט):

"אכן עקרון אחידות הענישה, מורה כי יש להחיל על עבריינים שהורשעו בעבירות דומות

ובמערכת נסיבתית דומה, ובעיקר כאלה המורשעים במסגרת פרשה אחת, שיקולי ענישה דומים

(ענין פלוני, פסקה 10; ע"פ 2580/14 חסן נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (23.9.2014); ע"פ

900/11 עטאללה נ' מדינת ישראל (7.12.2011); ע"פ 4450/11 עספור נ' מדינת ישראל,

(8.2.2012); ע"פ 7907/14 ואזנה נ' מדינת ישראל (22.2.2015)).

ברם, כפי שנקבע לא פעם, מלאכת קציבת העונש איננה בגדר יישום נוסחה אריתמטית מדויקת,

עמוד 7

אלא פרי איזונים בין מכלול רחב של נתונים ושיקולים הצריכים לעניין. "עקרונות הענישה משלבים ערכים חברתיים כלליים לצד נסיבות אישיות קונקרטיות של הנאשם, בין כאלה הקשורות בביצוע העבירה ובין כאלה שאינן קשורות בביצוע העבירה. הענישה היא לעולם ענישה אינדיבידואלית הנגזרת מהנסיבות והשיקולים הפרטניים שבכל מקרה לגופו" (ע"פ 7552/14 יוסף אגבאריה נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (23.6.2015)). על כן קשה עד מאוד, ולרוב אף בלתי אפשרי, לבודד ולכמת את המשקל שניתן במסגרת העונש שקבעה הערכאה הדיונית לכל נתון ונתון בנסיבות המיוחדות של המקרה, וממילא קשה להשוות בין גזרי דין שניתנו לנאשמים שונים ובנסיבות עובדתיות ואישיות שונות (ענין פלוני, פסקה 10; ע"פ 3117/12 ארביב נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (6.9.2012)).

יתר על כן, עקרון אחידות הענישה אינו חזות הכל. השיקול בדבר אחידות הענישה הינו שיקול אחד מבין מכלול השיקולים שעל בית המשפט לשיקול על מנת להגיע לתוצאת מאוזנת המגשימה את תכלית ההגנה על עניינו של הציבור והפרט (ענין פלוני, שם; ע"פ 10370/02 סויסה נ' מדינת ישראל (27.5.2003)).

במקרה דנן, כפי שכבר צוין, אין מדובר בהשוואה בין נאשמים באותו כתב אישום, אלא מול מי שנידונו בהליכים נפרדים, ובחלקם אף בפני מותב אחר, כאשר החוליה המחברת היחידה בין ההליכים היא שמדובר בכתבי אישום שהם תוצר של פעילות אותו סוכן משטרה. מובן שאין בכך בלבד כדי לחייב אחידות ענישה. כאמור לעיל, הענישה היא לעולם ענישה אינדיבידואלית והיא נגזרת ממכלול הנסיבות והשיקולים הפרטניים שבכל מקרה לגופו. בנוסף, עקרון אחידות הענישה אינו חזות הכל."

כוחם של שיקולי אחידות הענישה, כאשר מדובר בעניינים של מי שהקשר היחיד ביניהם נעוץ בכך שהעבירות שביצעו נחשפו במסגרת פעילותו של סוכן משטרה מסוים, אינו מכריע אפוא, ואין בכוחם כדי להצדיק סטייה ניכרת מרף הענישה המתחייב באיזון הרגיל שבין חומרת המעשים לבין נסיבותיו האישיות של הנאשם. עם זאת, ברי כי אין להתעלם באופן מוחלט משיקולים מעין אלה, וככל שיתברר כי רף הענישה שיושם על ידי המותבים השונים בגדר פרשייה זו אינו עולה בקנה אחד עם שיקולי הענישה הפרטניים שהצגתי לעיל בעניינו של הנאשם, בדמות המתחם ומיקום העונש בתוכו, יהיה מקום להתחשב במידת מה גם בשיקול זה כעילה להקלה בעונש.

לאחר שעיינתי בגזרי הדין אליהם הפנו ב"כ הצדדים בטיעוניהם, ולטבלת הענישה שצורפה מטעם המאשימה במסגרת הטיעונים לעונש, אינני סבור כי שיקולי אחידות הענישה מצדיקים במקרה זה הקלה ניכרת עם הנאשם, בוודאי לא הקלה כה משמעותית עד כדי סטייה לקולה ממתחם העונש ההולם שנקבע.

כזכור, הפנה הסגור המלומד בהקשר זה בעיקר לגזר דינו של המעורב עיד אלעמרני (להלן: "אלעמרני"), מי שהוגדר כנאשם 3 בת"פ 10300-06-20, ואשר עליו השית בית משפט זה (כב' השופטת ברנט) ביום 1.6.21 עונש מאסר בן 36 חודשים, לאחר שהורשע, על פי הודאתו, בכתב אישום מתוקן, בו יוחסו לו שתי עבירות של תיווך בסם, וזאת לנוכח מעורבותו בשתי עסקאות שונות בהן נמכר לסוכן סם מסוג קוקאין בהיקף של כ-500 גרם בכל פעם, בדומה לענייננו. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בעניינו של אלעמרני בין 30 ל-50 חודשי מאסר בפועל, ובשים לב לעברו

הפלילי, שלא היה מכביד וכלל תקופת מאסר יחידה בעבודות שירות, עונש המצוי בחלקו הנמוך של המתחם, כאמור לעיל. לטענת הסנגור, מעשיו של הנאשם, כפי שהם באים לידי ביטוי בעובדות האישום הראשון, דומים למעשיו של אלעמרני, וראוי לגזור מהם גזירה שווה.

עם כל הכבוד הראוי, לא ניתן לקבל טענה זו, שכן עיון בעובדות מלמד על מעשים שונים ועל מעמד שונה בהיררכיית העבירה, אשר בעטיים אף הורשע הנאשם בעבירת הסחר כמבצע בצוותא, בעוד אלעמרני הורשע כמתווך בלבד. באותה רוח יכולה הייתה הרי המאשימה לטעון כי בגין האישום השלישי בו הורשע הנאשם יש להשית עונש הדומה לעונשים שהושטו על אלעמרני בגין עבירות התיווך, שכן עובדות האישום השלישי מעידות לכאורה על ביצוע פעולת תיווך, גם אם ההרשעה הייתה בעבירה קלה בהרבה. חלקם של הנאשם ואלעמרני בעסקאות שונה. אין המדובר באותן עסקאות, והמכנה המשותף הוא זהות הסוכן והיקף הסם שהועבר לו, הא ותו לא. לפיכך אין להקיש באופן ישיר ממקרה אחד למשנהו.

דברים אלה נכונים גם לעניינם של יתר המעורבים בפרשייה. בהסדרי הטיעון שגובשו בפרשה קיים מנעד רחב של עבירות ושל מענים עונשיים, אשר מהווים ביטוי למעשיהם הייחודיים של הנאשמים, לחלקם היחסי בכל עסקה ועסקה, לכמות הסם שנמכרה, לקשיים הראייתיים שהתעוררו בעניינם, לקיומו ולטיבו של עבר פלילי, כמו גם לגילם ולנסיבותיהם האישיות של כל נאשם ונאשם. כך למשל, כאשר מדובר היה בבחור צעיר, ללא עבר פלילי, אשר חלקו במעשים שולי, גובשה לעיתים הסכמה אשר אינה כוללת מרכיב של מאסר ממשי, אלא תקופת מאסר לנשיאה בעבודות שירות. ביתר המקרים הושטו תקופות מאסר של ממש, אשר נעו בין 13-14 חודשים למי שהורשע בעבירת סיוע יחידה, ועד 64 חודשי מאסר בפועל למי שהורשע בעבירה מוגמרת של סחר בסם ובשתי עבירות סיוע לסחר, בהיקף כולל של 1.4 ק"ג קוקאין. די להפנות לטבלת הפסיקה, ולעין בגזרי הדין אליהם היא מפנה, כדי לבסס את המסקנה כי בכל אחד מהמקרים הותאם העונש שהושת לנסיבות הספציפיות של העושה ושל המעשה, וכי במקרים בהם נדמה כי העונש מקל באופן חריג, קיימים שיקולים מיוחדים, כגון גיל צעיר, העדר עבר פלילי או קשיים ראייתיים, אשר מספקים הסבר לאותה חריגה. שיקולים מעין אלה אינם מתעוררים בענייננו, ועל כן לא מצאתי בענישה שהושתה במסגרת הפרשייה הצדקה להקלה משמעותית בדינו של המערער, ברוח הדברים שטען בא כוחו.

אזכיר, בכל זאת, את עניינם של שני הנאשמים האחרים, אשר נטלו חלק בעסקאות הסחר הספציפיות בהם הורשע הנאשם, שכן לגביהם עצמת טענת אחידות הענישה גבוהה יותר. בהקשר זה אשוב ואציין כי בעניינו של הנאשם 2, בנו של הנאשם, אומצה ההסכמה שגובשה בין הצדדים והושת עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, ללא ניכוי תקופת מעצר בת מספר חודשים בה נשא הבן בפרוץ הפרשה. מדובר, ללא ספק, בהסדר קל ומתחשב, אלא שביסודו עמדו מספר שיקולים כבדי משקל, ובהם הגיל הצעיר, העדר כל עבר פלילי ובעיקר חלקו השולי של הנאשם 2 בעסקה וההבנה כי פעל במסגרתה כשליחו של אביו, הוא הנאשם שלפני. על יסוד הבנות אלה תוקן האישום בעניינו של הנאשם 2 לעבירת סיוע, ואף הסנגור המלומד אינו טוען כי יש להפעיל במקרה מעין זה מדדים מתמטיים לפיהם יעמוד עונשו של הנאשם על כפל עונשו של הבן.

הנאשם הנוסף שנטל חלק בעבירות שביצע הנאשם הנו הנאשם 5 לכתב האישום, אשר היה שותף לאירועי האישום השלישי, והורשע במסגרתו לבסוף בעבירת סיוע. בנוסף, הורשע בעבירת סיוע לסחר בנשק מסוג M-16, ובגין שני

האישומים גם יחד נדון בהסכמה לעונש מאסר בן 24 חודשים. אין ספק כי מדובר בענישה מקלה באופן יחסי, אך עיון בגזר הדין שהשיתה כב' השופט ברנט ביום 15.2.21 מלמד כי תוצאה זו הנה תולדה של קושי ראייתי, מצב רפואי מורכב והיעדר כל עבר פלילי.

המעורבים הנוספים במעשי העבירה שביצע הנאשם, זכו אפוא לעונשים מקלים, אלא שלענישה המקלה שהושתה עליהם נימוקים כבדי משקל, אשר היו מקובלים על המותבים שגזרו את הדין, ואשר אינם מתקיימים בעניינו של הנאשם. אין אמנם להתעלם מהעונשים שהושתו עליהם ומהקולה הכרוכה בהם, אך אין בהם כדי להשליך ישירות על עניינו של הנאשם, והשפעתם על העונש שיוטל עליו תהיה מתונה בלבד.

התוצאה הכוללת היא כי על אף שבנסיבות רגילות היה מקום להשית על הנאשם עונש המצוי בחלקו האמצעי של המתחם, גם אם מעט מתחתיו, הרי לנוכח שיקולי אחידות הענישה אקל עם הנאשם במידת מה ואמקם את עונשו בחלק התחתון של המתחם, גם אם לא ברף התחתון ממש. כמו כן, באופן חריג, לא אנכה מתקופת המאסר את שלושת החודשים בהם נשא הנאשם במאסר בשל תיק אחר (ת"פ 35972-08-18) במקביל לתקופת מעצרו בתיק זה, וזאת מתוך ההנחה המקלה כי אלמלא היה עצור לא היה נדון באותו עניין למאסר מאחורי סורג ובריח.

לאור כל האמור לעיל אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 42 חודשי מאסר בפועל, מיום המעצר - 25.5.20.
2. 12 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו לא יעבור הנאשם כל עבירה מסוג פשע על פקודת הסמים.
3. 6 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר לא יעבור הנאשם כל עבירה מסוג עוון על פקודת הסמים המסוכנים או עבירה של מתן אמצעים לביצוע פשע.
4. קנס בסך 10,000 ₪ או 100 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 14.10.21.

הסמים יושמדו

זכות ערעור בתוך 45 ימים.

ניתן היום, י"א אב תשפ"א, 20 יולי 2021, במעמד הנאשם 1 וב"כ הצדדים.